

Door Corona zien we dat het ook anders kan

Was de coronacrisis alleen maar ellende of heeft het ook iets gebracht? We blikken terug met de mensen die tijdens de crisis voor ons een dagboek bijhielden. Hoe gaat het nu het leven weer een beetje normaal wordt?

MAAIKE BORST

Marten Wierenga, huisarts Loppersum

„Het gaat beter. Scholen en verpleeghuizen zijn gelukkig weer opengegaan. Misschien waren de coronamaatregelen nodig, maar ze waren wel heel grof. In Loppersum waren de laagste coronacijfers van heel Nederland, maar we hadden wel alle nadelen van de lockdown. Ik hoop dat de overheid zo wijs is dat de volgende keer anders te doen. Als het virus weer opblaast, kunnen we door te testen veel specifiekere ingrijpen.“

Ellen Nooren, uitvaartverzorgster uit Ynaarlo
„Die anderhalve meter is horror. Dat is heel moeilijk vol te houden. Voor nabestaanden, maar ook voor ons. Goddank mogen mensen uit één gezin of huishouden nu wel ook bij uitvaarten gewoon bij elkaar zitten. Ik bedoel: waar is je hart? Sinds deze week mogen weer meer dan dertig mensen op een uitvaart komen – er was iemand die met euthanasie wachtte tot het zover was. Maar we hebben ook ontdekt dat veel nabestaanden een intieme uitvaart juist een verademing vonden.“

Marjon Veenhuizen, kapster in Tolbert

„Ik hoop dat ik dit nooit meer hoef mee te maken. De stress die je ervan hebt! Op 11 mei mochten we weer open. Dat was mega. Niet normaal, zo druk. Na vier weken werd het weer een beetje rustiger. Nu is het een soort van normaal. Wat je wel ziet is dat mensen een ander kapsel willen. Het was toch al wat langer geworden, dan kunnen ze eens een nieuwe look proberen. Daar is corona dan wel goed voor geweest.“

Clarie de Boer, welzijnscoördinator in verpleeghuis Blanckenborg in Blijham

„Het is een verademing. Er mag weer bezoek naar binnen. Iedereen is heel blij. Het werd steeds zwaarder, ook voor de familie. Bewoners mogen ook weer wat meer naar buiten, vrijwilligers komen weer. De angst is weg, maar we blijven wel waakzaam. Ik vond het een verschrikkelijke tijd. Je normale werk kan niet door-

Ellen Nooren ontdekte dat intieme uitvaarten soms een verademing zijn. FOTO: LYUDA STINSENEN

gaan, je hebt veel zorg om het verdriet van bewoners en familie. Ik zou graag alles weer bij het oude hebben.“

Rindert Janssen, kaasboer uit Wezuperbrug

„Ik ben vijftien kilo afgevallen sinds de uitbraak van corona. Hard werken en gezond eten. Omdat ik in coronatijd ook groente en fruit ben gaan bezorgen, at ik onderweg geen koekjes en snacks meer die over waren, maar fruit. Om de weerstand te verhogen leek me dat niet onverstandig. Afvallen was niet mijn bedoeling, maar het is geen verkeerde bijkomstigheid. Ik ben nu op gezond gewicht. Sommige klanten vroegen of het wel goed met me ging omdat ik zo afviel. Maar het gaat prima dus.“

Jan van Es, café Groothuis in Emmen

„Ontzettend blij dat we weer kunnen ondernemen. Het diner loopt prima, mensen nemen het er echt weer van. Maar de andere helft van onze zaak draait om uitgaan – dansen, live-muziek, dj's, feesten. Dat kan nog niet. Anderhalve meter zal nooit het nieuwe normaal worden. Mensen houden van die warmte, van lichamelijk contact. Anders heeft ons mens-zijn niet zoveel zin. Wie heeft dat ooit bedacht: 'het nieuwe normaal'? Het is niet normaal, en ik hoop ook dat het nooit normaal zal worden.“

Gijs de Groot, leerkracht basisschool De Rietzanger in Eelderwolde

„Het is heel gek dat we nu alweer vakantie hebben. Het voelt niet alsof het schooljaar voorbij is. Voor mijn groep acht was er geen kamp en geen musical, wel hadden we in de laatste week een activiteit op de kamplectie en een afscheids-

„Ik hoop dat ik dit nooit meer hoef mee te maken. De stress die je ervan hebt!“

avond. We zijn in deze crisis teruggegaan naar de basis. We waren met heel veel dingen tegelijk bezig. Nu lag de focus echt op lesgeven en lag alles eromheen stil. Dat is wel een eyeopener geweest: daar draait het echt om.“

Ron Haans, eigenaar tien sportscholen in Groningen en Drenthe

„We zijn weer open! Woensdag was een feestelijke dag. Mensen hadden het erg gemist, ze stonden te wachten voor de deur. Iedereen is euforisch. Het was een heel vervelende, onzekere tijd, maar we zijn er sterker uitgekomen. We openen een nieuwe sportschool, we werken aan nieuwe programma's voor ex-coronapatiënten, voor mensen met hart- en longproblemen, met obesitas. Ik verwacht dat die vraag toeneemt. Dat we meer gaan nadenken over voeding, beweging, gezondheid.“

Susan van Rijswijk-Schippers, camping Norgerberg

„We weten nu al zeker: dit zal de meest arbeidsintensieve zomer ooit worden. We zitten ramvol, maar dat is elk jaar in het hoogseizoen – dus de schade van het voorjaar halen we niet in. Het wordt drukker omdat je extra moet schoonmaken, extra maatregelen moet treffen. Dat moet je gewoon goed op orde hebben. We weten ook al zeker dat het gaat lukken. De afgelopen maanden is wel gebleken dat ons team zó flexibel is. We hebben er zin in.“

Karin Noeken, theaternmaker

„Wat mij is bijgebleven uit deze crisis is het aanpassingsvermogen van mezelf, de mens, de wereld. Dat dit allemaal kon. Als mensen straks vinden dat iets niet kan – je weet wel, die paarse krokodil – dan kun je zeggen: 'de hele wereld heeft stilgestaan, alles kan!'. We weten ook meer over wat vrijheid is. Het is confronterend als je ineens dingen niet mag. Ik word er actiever en creatiever van, opstandig ook. Ik ga niet achter een scherm zitten videobellen – daar moeten we echt van af.“

Clarie de Boer (zwaaiend naar een bewoner) in zorgcentrum de Blanckenborg in Blijham. FOTO: HUISMAN MEDIA

Dominee Michel van Heijningen houdt een staldienst voor de camera. FOTO: GEERT JOB SEVINK

Voor sportschoolhouder Ron Haans in Winschoten was het deze week feest. FOTO: HUISMAN MEDIA

„Ik ben vijftien kilo afgevallen sinds de uitbraak van corona“

Yorick van der Velde, barman Grand Café Time Out in Groningen

„Iedereen is er nu wel aan gewend: handen ontsmetten, vragen beantwoorden en gewoon weer lekker consumeren. Het gaat hartstikke goed. Alleen 's avonds, als er wat borreltjes zijn gedronken, hebben mensen soms de neiging om dicht naar elkaar toe te kruipen. Dan moet je weleens als politieagent optreden, dat hoort er nu even bij. We gingen deze week van dertig naar honderd gasten binnen. Dat was fijn. Nu hopen dat die anderhalve meter er snel af gaat. In ieder geval buiten op het terras.“

Michel van Heijningen, voorganger hervormde kerk Dorkwerd

„Als het mooi weer is houden we de kerkdiensten buiten. Dan kan iedereen komen, en kun je zingen. Onderzoek naar de besmettelijkheid van samen zingen is nog niet klaar. Misschien hebben we door deze crisis iets meer besef van onze kwetsbaarheid, hebben we geleerd dat niet alles maakbaar is. Ik las ergens dat het bijwonen van een kerkdienst nu meer dan ooit een voorrecht is. Dat is wel mooi. Aan de andere kant: ik wil graag weer naar het oude terug.“

Bart Zwiers,

boswachter Natuurmonumenten
„Deze crisis is een herbezinning geweest op de waarde van de natuur. Ik hoop, en verwacht ook, dat die bezinning blijft. Deze crisis legt grote problemen bloot. Niet alleen over natuurbeheer, ook gezondheidszorg, marktwerking, de verdeling van macht en welvaart. Niets is moeilijker dan geschiedenis te zien als je erin zit, maar ik denk dat we aan het begin staan van een ommekeer. Alles komt samen in deze crisis: BlackLivesMatter komt ook voort uit corona. Mensen zeggen: het is genoeg.“